

۱- انسان‌ها در گذشته با استفاده از چه نوعی گفت‌وگویی توانستند بر مشکلات خود سروز مشورتند؟

۲- انسان‌های گذشته چگونه نیازهای خود را برطرف می‌کردند؟

درس نخستین روستاها چگونه به وجود آمدند؟

آیا تا به حال به این موضوع فکر کرده‌اید که زندگی مردم در گذشته‌های دور چگونه بوده و با زندگی
امروزی چه تفاوت‌هایی داشته است؟

امروزه از روی آثاری که از هزاران سال پیش به جا مانده است، می‌توان فهمید که انسان‌ها در گذشته‌های
دور وسایل و ابزارهای انسان امروز را نداشتند و به همین دلیل، در زندگی با مشکلات زیادی روبه‌رو
بودند. با این حال، آنها توانستند بر مشکلات غلبه کنند؛ زیرا خداوند به انسان‌ها در مقایسه با بقیه‌ی جانوران
نعمت‌های بزرگی عطا کرده است. **خداوند** او به انسان‌ها عقل داده است تا بتوانند راه‌هایی برای مشکلات خود
پیدا کنند. خداوند انسان‌ها را با دست‌هایی توانا آفریده است. همچنین پیامبران را فرستاده است تا راه و رسم
زندگی بهتر را به آنها بیاموزند. انسان‌ها هم به تدریج، با استفاده از نیروی تفکر و به کمک دست‌هایشان یاد
گرفتند وسایلی بسازند و نیازهای خود را برطرف کنند. ۲

۳- مشکلات انسان‌ها در گذشته‌های دور چه بود؟

گردآوری خوراک و شکار

۳ (شاید یکی از مشکلات انسان‌ها در گذشته‌های بسیار دور، فراهم کردن غذا بوده است. آنها از صبح تا
شب به جست‌وجوی غذا می‌پرداختند و میوه‌ی درختان، ریشه و برگ گیاهان و تخم پرندگان را جمع‌آوری
می‌کردند و می‌خوردند. جمع‌آوری غذا برای انسان کار سختی بود. او همچنین برای اینکه از حمله‌ی حیوانات
در امان بماند، به غارها پناه می‌برد.)

۴ (نقاشی‌های به جا مانده روی دیوار غارهای قدیمی یا تخته سنگ‌ها نشان می‌دهد که شکار در تأمین غذای
انسان‌ها در آن دوره نقش مهمی داشته است.)

تصویر نقاشی از داخل غار لاسکو در فرانسه، غذای معتقدند که این نقاشی‌ها مربوط به ۱۳۰۰۰ سال پیش است.

تصویر نقاشی بر روی صخره، میرلاس، کوه‌دشت استان لرستان، ایرانی

۴- از نقاشی به جا مانده روی دیوار غارها چه می‌فهمیم؟

۵- اولین ابزارهای انسان پس ترانه چه چستی بود؟

۶- ابزارهای انسان در گذشته از چه چیزهایی ساخته می شدند؟

۵) اولین ابزارهای انسان، بیشتر سنگی بودند (۶) او در ابتدا از سنگ، شاخه‌ی درختان و استخوان حیوانات برای کندن زمین، پیدا کردن ریشه‌ی گیاهان و دوخت و دوز استفاده می کرد (با گذشت زمان، انسان‌ها ابزارهای بهتری ساختند؛ برای مثال، با بستن تکه‌ای چوب به یک سنگ لبه تیز، تبر و نیزه درست کردند) آنها با استفاده از این ابزارها توانستند بهتر از گذشته نیازهای خود را برطرف کنند.

۷- انسان‌ها گذشته چگونه تبر و نیزه ساختند؟

۸- در گذشته چگونه آتش روشن می کردند؟
نمونه‌هایی از ابزارهای سنگی که انسان‌ها برای شکار درست کرده بودند.

۸) شاید در گذشته‌های دور، انسان‌ها متوجه آتشی که در اثر رعد و برق به وجود می آمد، شدند و بعدها بی بردند که با به هم زدن بعضی سنگ‌ها می توانند آتش درست کنند (کشف آتش تغییرات زیادی در زندگی انسان به وجود آورد.)

۹- چه چیز تغییر زیادی در زندگی انسان‌ها به وجود آورد؟

○ فعالیت چرن خداوند به آن‌ها عقل دستور نداده است به همین دلیل تغییر

۱- فکر کنید و پاسخ دهید. **نکرده اند.**

الف- هزاران سال است که جانورانی مانند مورچه‌ها و پرندگان، خانه‌ی خود را به همان شیوه‌ی همیشگی می‌سازند و هیچ تغییری در خانه‌های آنها به وجود نیامده است. چرا؟ **چرا با او**

ب- آیا می‌توانید درباره‌ی تغییر نکردن شیوه‌ی زندگی حیوانات مثال‌های دیگری بزنید؟ **زن نور عسل**

۲- گفت و گو کنید.

الف- چرا کشف آتش زندگی انسان را تغییر داد؟ کشف آتش در هریک از این موارد چه تأثیری گذاشت؟ **کشف آتش**

غذا ← **غذای خود را می‌پختند**
 مسکن ← **در غارها گرم و در ستایی داشتند**
 امنیت ← **بارد ستایی آتش حیوانات وحشی به آن‌ها حمله نمی‌کردند**

ابزار و وسایل ← **ظروف سفالی ساختند**
 ب- اگر در زندگی امروز ما آتش وجود نداشته باشد، چه مشکلاتی به وجود می‌آید؟

وسایلی که با انرژی گرمایی کاری کنند از کاری آموختند

کشاورزی و اهلی کردن حیوانات

۱۰ انسان‌ها به تدریج حیواناتی مانند گوسفند، بز، گاو و بعضی پرندگان را اهلی کردند (آنها می‌دیدند که وقتی دانه‌ای در جایی به زمین می‌افتد، پس از مدتی در آنجا گیاهی سبز می‌شود. بنابراین، دانه‌هایی چون گندم و جو را کاشتند و به تدریج، کشاورزی را آموختند.)

۱۱ (کشاورزی هم مانند کشف آتش زندگی انسان را تغییر داد. پیش از آن، انسان‌ها مجبور بودند برای به دست آوردن غذا از جایی به جای دیگر بروند اما با رواج کشاورزی، مردم در کنار رودها و چشمه‌ها برای خود خانه‌های دائمی ساختند و در یکجا ساکن شدند.)

۱- انسان‌ها چگونه یاد گرفتند کشاورزی کنندم

ابزارهای سنگی اولیه برای کشاورزی و آرد کردن گندم و جو

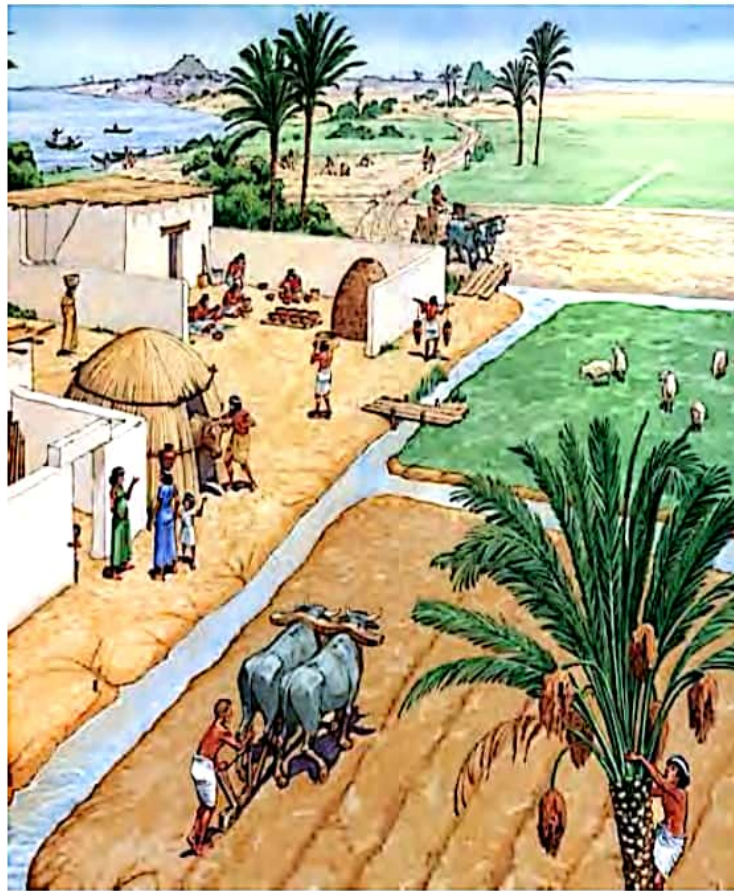
۱۱- کشاورزی چه تغییری در زندگی انسان‌ها به وجود آورد

۱۲- نقش زمین روستاها چگونه به وجود آمد؟

پیدایش روستاها

۱۲) انسان‌ها می‌دانستند که آنچه در زمین‌های کشاورزی کاشته‌اند، به مراقبت نیاز دارد. پس، به تدریج در کنار زمین‌هایشان ساکن شدند. اما مراقبت از کشتزارها و انجام دادن کار کشاورزی به تنهایی ممکن نبود. در نتیجه، خانه‌هایشان را در کنار یکدیگر ساختند و زندگی یکجانشینی را آغاز کردند. به این ترتیب، اولین روستاها به وجود آمدند.

فعالیت ذرا برای کشاورزی به آب زیادی نیاز داشتند.

- ۱- چرا اولین روستاهای پرجمعیت در کنار رودها پدید آمدند؟
- ۲- اهلی کردن حیوانات برای انسان چه فایده‌هایی داشت؟ چهار فایده را بیان کنید.

۱- سگ به شکار حیوان کمک می‌کرد تا مسیر شکار را پیدا کنند.

۲- تأمین مواد غذایی (سیر، گوشت، ...)

۳- برای کشاورزی از حیوانات استفاده می‌کردند.